

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಉತ್ತರಕಾಂಡೇ

॥ ಚತುಃಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಚತುಃಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ನಾರದೇನ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ತಪಸ್ವಿನಃ ಶೂದ್ರಸ್ಯಾಧರ್ಮಾಚರಣಮೇವ
ವಿಪ್ರಬಾಲಕಮರಣೇ ಕಾರಣಮಿತಿ ಕಥನಂ

ತಥಾ ತು ಕರುಣಂ ತಸ್ಯ ದ್ವಿಜಸ್ಯ ಪರಿದೇವನಂ |
ಶುಶ್ರಾವ ರಾಘವಃ ಸರ್ವಂ ದುಃಖಶೋಕಸಮನ್ವಿತಂ || 7.74.1 ||

ಸ ದುಃಖೇನ ಚ ಸಂತಪ್ತೋ ಮಂತ್ರಿಣಸ್ತಾನುಪಾಹ್ವಯತ್ |
ವಸಿಷ್ಠಂ ವಾಮದೇವಂ ಚ ಭ್ರಾತೃಂಶ್ಚ ಸಹ ನೈಗಮಾನ್ || 7.74.2 ||

ತತೋ ದ್ವಿಜಾ ವಸಿಷ್ಠೇನ ಸಾರ್ಥಮಷ್ಟೌ ಪ್ರವೇಶಿತಾಃ |
ರಾಜಾನಂ ದೇವಸಂಕಾಶಂ ವರ್ಧಸ್ವೇತಿ ತತೋಽಬ್ರುವನ್ || 7.74.3 ||

ಮಾರ್ಕಂಡೇಯೋಽಥ ಮೌದ್ಗಲ್ಯೋ ವಾಮದೇವಶ್ಚ ಕಾಶ್ಯಪಃ |
ಕಾತ್ಯಾಯನೋಽಥ ಜಾಬಾಲಿಗೌತಮೋ ನಾರದಸ್ತಥಾ || 7.74.4 ||

ಏತೇ ದ್ವಿಜರ್ಷಭಾಃ ಸರ್ವೇ ಆಸನೇಷೂಪವೇಶಿತಾಃ |
ಮಹರ್ಷೀನ್ ಸಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾನಭಿವಾದ್ಯ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ || 7.74.5 ||

ಮಂತ್ರಿಣೋ ನೈಗಮಾಶ್ಚೈವ ಯಥಾರ್ಹಮನುಕೂಲತಃ |
ತೇಷಾಂ ಸಮುಪವಿಷ್ಟಾನಾಂ ಸರ್ವೇಷಾಂ ದೀಪ್ತತೇಜಸಾಂ || 7.74.6 ||

ರಾಘವಃ ಸರ್ವಮಾಚಷ್ಟೇ ದ್ವಿಜೋಽಯಮುಪರೋಧತೇ |
ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಜ್ಞೋ ದೀನಸ್ಯ ನಾರದಃ || 7.74.7 ||

ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ಶುಭಂ ವಾಕ್ಯಮೃಷೀಣಾಂ ಸನ್ನಿಧೌ ಸ್ವಯಂ |
ಶೃಣು ರಾಜನ್ ಯಥಾಕಾಲೇ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ಬಾಲಸ್ಯ ಸಂಕ್ಷಯಃ || 7.74.8 ||

ಶ್ರುತ್ವಾ ಕರ್ತವ್ಯತಾಂ ರಾಜನ್ ಕುರುಷ್ವ ರಘುನಂದನ |
ಪುರಾ ಕೃತಯುಗೇ ರಾಜನ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ವೈ ತಪಸ್ವಿನಃ || 7.74.9 ||

ಅಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತದಾ ರಾಜನ್ ನ ತಪಸ್ವೀ ಕಥಂಚನ |
ತಸ್ಮಿನ್ ಯುಗೇ ಪ್ರಜ್ವಲಿತೇ ಬ್ರಹ್ಮಭೂತೇ ತ್ವನಾವೃತೇ || 7.74.10 ||

ಅಮೃತ್ಯವಸ್ತದಾ ಸರ್ವೇ ಜಜ್ಞಿರೇ ದೀರ್ಘದರ್ಶಿನಃ |
ತತಸ್ತ್ರೇತಾಯುಗಂ ನಾಮ ಮಾನವಾನಾಂ ವಪುಷ್ಮತಾಂ || 7.74.11 ||

ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ ಯತ್ರ ಜಾಯಂತೇ ಪೂರ್ವೇಣ ತಪಸಾನ್ವಿತಾಃ |
ವೀರ್ಯೇಣ ತಪಸಾ ಚೈವ ತೇಽಧಿಕಾಃ ಪೂರ್ವಜನ್ಮನಿ || 7.74.12 ||

ಮಾನವಾ ಯೇ ಮಹಾತ್ಮಾನಸ್ತತ್ರ ತ್ರೇತಾಯುಗೇ ಯುಗೇ |
ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷತ್ರಂ ಚ ತತ್ ಸರ್ವಂ ಯತ್ ಪೂರ್ವಮವರಂ ಚ ಯತ್ || 7.74.13 ||

ಯುಗಯೋರುಭಯೋರಾಸೀತ್ ಸಮವೀರ್ಯಸಮನ್ವಿತಂ |
ಅಪಶ್ಯಂತಸ್ತು ತೇ ಸರ್ವೇ ವಿಶೇಷಮಧಿಕಂ ತತಃ || 7.74.14 ||

ಸ್ಥಾಪನಂ ಚಕ್ರಿರೇ ತತ್ರ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಸ್ಯ ಸಮೃತಂ |
ತಸ್ಮಿನ್ ಯುಗೇ ಪ್ರಜ್ವಲಿತೇ ಧರ್ಮಭೂತೇ ಹ್ಯನಾವೃತೇ || 7.74.15 ||

ಅಧರ್ಮಃ ಪಾದಮೇಕಂ ತು ಪಾತಯತ್ ಪೃಥಿವೀತಲೇ |
ಅಧರ್ಮೇಣ ಹಿ ಸಂಯುಕ್ತಸ್ತೇಜೋ ಮಂದಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ || 7.74.16 ||

ಆಮಿಷಂ ಯಚ್ಚ ಪೂರ್ವೇಷಾಂ ರಾಜಸಂ ಚ ಮಲಂ ಭೃಶಂ |
ಅನ್ಯತಂ ನಾಮ ತದ್ ಭೂತಂ ಪಾದೇನ ಪೃಥಿವೀತಲೇ || 7.74.17 ||

ಅನ್ಯತಂ ಪಾತಯಿತ್ವಾ ತು ಪಾದಮೇಕಮಧರ್ಮತಃ |
ತತಃ ಪ್ರಾದುಷ್ಕೃತಂ ಪೂರ್ವಮಾಯುಷಃ ಪರಿನಿಷ್ಠಿತಂ || 7.74.18 ||

ಪಾತಿತೇ ತ್ವನೃತೇ ತಸ್ಮಿನ್ನಧರ್ಮೇಣ ಮಹೀತಲೇ |
ಶುಭಾನ್ಯೇವಾಚರನ್ ಲೋಕಃ ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಯಣಃ || 7.74.19 ||

ತ್ರೇತಾಯುಗೇ ಚ ವರ್ತಂತೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಶ್ಚ ಯೇ |
ತಪೋಽತಪ್ಯಂತ ತೇ ಸರ್ವೇ ಶುಶ್ರೂಷಾಮಪರೇ ಜನಾಃ || 7.74.20 ||

ಸ್ವಧರ್ಮಃ ಪರಮಸ್ತೇಷಾಂ ವೈಶ್ಯಶೂದ್ರಂ ತದಾಗಮತ್ |
ಪೂಜಾಂ ಚ ಸರ್ವವರ್ಣಾನಾಂ ಶೂದ್ರಾಶ್ಚಕೃವಿಶೇಷತಃ || 7.74.21 ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತೇಷಾಮಧರ್ಮೇ ಚಾನ್ಯತೇ ಚ ಹ |
ತತಃ ಪೂರ್ವೇ ಪುನರ್ವಾಸಮಗಮನ್ನೃಪಸತ್ತಮ || 7.74.22 ||

ತತಃ ಪಾದಮಧರ್ಮಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಮವತಾರಯತ್ |
ತತೋ ದ್ವಾಪರಸಂಖ್ಯಾ ಸಾ ಯುಗಸ್ಯ ಸಮಜಾಯತ || 7.74.23 ||

ತಸ್ಮಿನ್ ದ್ವಾಪರಸಂಖ್ಯೇ ತು ವರ್ತಮಾನೇ ಯುಗಕ್ಷಯೇ |
ಅಧರ್ಮಶ್ಚಾನ್ಯತಂ ಚೈವ ವವೃಧೇ ಪುರುಷರ್ಷಭ || 7.74.24 ||

ಅಸ್ಮಿನ್ ದ್ವಾಪರಸಂಖ್ಯಾನೇ ತಪೋ ವೈಶ್ಯಾನ್ ಸಮಾವಿಶತ್ |
ತ್ರಿಭ್ಯೋ ಯುಗೇಭ್ಯಸ್ತ್ರೀನ್ ವರ್ಣಾನ್ ಕ್ರಮಾದ್ ವೈ ತಪ ಆವಿಶತ್ || 7.74.25 ||

ತ್ರಿಭ್ಯೋ ಯುಗೇಭ್ಯಸ್ತ್ರೀನ್ ವರ್ಣಾನ್ ಧರ್ಮಶ್ಚ ಪರಿನಿಷ್ಠಿತಃ |
ನ ಶೂದ್ರೋ ಲಭತೇ ಧರ್ಮಂ ಯುಗತಸ್ತು ನರರ್ಷಭ || 7.74.26 ||

ಹೀನವರ್ಣೋ ನೃಪಶ್ರೇಷ್ಠ ತಪ್ಯತೇ ಸುಮಹತ್ತಪಃ |
ಭವಿಷ್ಯಚ್ಛೂದ್ರಯೋನ್ಯಾಂ ಹಿ ತಪಶ್ಚರ್ಯಾ ಕಲೌ ಯುಗೇ || 7.74.27 ||

ಅಧರ್ಮಃ ಪರಮೋ ರಾಜನ್ ದ್ವಾಪರೇ ಶೂದ್ರಜನ್ಮನಃ |
ಸ ವೈ ವಿಷಯಪರ್ಯಂತೇ ತವ ರಾಜನ್ ಮಹಾತಪಾಃ || 7.74.28 ||

ಅದ್ಯ ತಪ್ಯತಿ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಸ್ತೇನ ಬಾಲವಧೋ ಹ್ಯಯಂ |
ಯೋ ಹ್ಯಧರ್ಮಮಕಾರ್ಯಂ ವಾ ವಿಷಯೇ ಪಾರ್ಥಿವಸ್ಯ ತು || 7.74.29 ||

ಕರೋತಿ ಚಾಶ್ರೀಮೂಲಂ ತತ್ಪರೇ ವಾ ದುರ್ಮತಿನರಃ |
ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಚ ನರಕಂ ಯಾತಿ ಸ ಚ ರಾಜಾ ನ ಸಂಶಯಃ || 7.74.30 ||

ಅಧೀತಸ್ಯ ಚ ತಪ್ತಸ್ಯ ಕರ್ಮಣಃ ಸುಕೃತಸ್ಯ ಚ |
ಷಷ್ಠಂ ಭಜತಿ ಭಾಗಂ ತು ಪ್ರಜಾ ಧರ್ಮೇಣ ಪಾಲಯನ್ || 7.74.31 ||

ಷಡ್ಭಾಗಸ್ಯ ಚ ಭೋಕ್ತಾಸೌ ರಕ್ಷತೇ ನ ಪ್ರಜಾಃ ಕಥಂ |
ಸ ತ್ವಂ ಪುರುಷಶಾರ್ದೂಲ ಮಾರ್ಗಸ್ವ ವಿಷಯಂ ಸ್ವಕಂ || 7.74.32 ||

ದುಷ್ಕೃತಂ ಯತ್ರ ಪಶ್ಯೇಥಾಸ್ತತ್ರ ಯತ್ನಂ ಸಮಾಚರ |
ಏವಂ ಚೇದ್ ಧರ್ಮವೃದ್ಧಿಶ್ಚ ನೃಣಾಂ ಚಾಯುರ್ವಿವರ್ಧನಂ |
ಭವಿಷ್ಯತಿ ನರಶ್ರೇಷ್ಠ ಬಾಲಸ್ಯಾಸ್ಯ ಚ ಜೀವಿತಂ || 7.74.33 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಉತ್ತರಕಾಂಡೇ ಚತುಃಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ||